

EPERJESI LAPOK

(FELVIDÉKI SZEMLE)

TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI, KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

Előfizetési árak: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fill.
Hirdetési díj: Háromhastós petitor egyszeri hirdetés 30 fill. Többszörös hirdetésért jutányosabb. Nyiltsz.: minden sor 40 fill.

Az Eperjesi Széchenyi-körnek, az Eperjesi Tullpán-Szövetség — Magyar Védőegyesületnek és az Eperjesi Kereskedők Társulatának hivatalos közlönye.

Szerkesztőség: Eperjesen, Szebeni-út 14. sz.
Kiadóhivatal: Kósch ÁRPÁD könyvnyomtató-intézete Eperjesen, Fő-utca 59. sz.

Az adóreform.

Írta: dr. Flórián Károly.

III. A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adója.

A nyilvános számadásra kötelezett vállalatok kereseti adójáról szóló 1909. évi VIII. t.-cz. az eddig is fennálló, hasonló nevű adón csak kevés lényeges változtatást eszközöl. A lényegtelen változtatásokhoz tartozik az adó nevének némi átalakítása is. Eddig ugyanis nyilvános számadásra kötelezett egyletek és vállalatok adójáról szólt a törvény. A «kereseti» jelzőnek beszúrására azért volt szükség, mert az adóreform után a jelzett vállalatok ezen kívül az adón kívül még a jövedelmi adót is fizetni fogják.

A most tárgyalt adót minden olyan vállalat fizeti, a melyet a törvény arra kötelez, hogy számadásait a bíróságnál bemutassa. Ilyen vállalatok a kereskedelmi törvény szerint jelenleg a részvénytársaságok és a szövetkezetek. A kereskedelmi törvénynek küszöbön álló novellája a most említett társasvállalati formák mellett még a részvényekre alakult betéti-társaságokat és a korlátozott felelősségű társaságokat is meg fogja honosítani hazánkban, és ezért az új adótörvény már ezeket is felsorolja az adó fizetésére kötelezettek között. Sőt ezidőszert is működnek hazánkban ilyen vállalatok, azonban csak mint külföldi társaságok fiókjai és ügynökségei.

Újítás, hogy a fent felsorolt vállalatok akkor is a most tárgyalt adót — melyet rövidség kedvéért «üzleti adó»-nak fogunk nevezni — fizetik, ha a bányatörvény alá tartozó bányászattal foglalkoznak. Eddig ilyen esetben a vállalatot a törvény bányaadó fizetésére köte-

lezte. A Salgótarjáni Kőszénbánya Részvénytársaság pl. eddig bányaadót fizetett. A jövőben pedig üzleti adóval róják meg.

Adómentességet élveznek azok a vállalatok, a melyeknek adómentességét külön törvény vagy államszerződés biztosítja. Ezenkívül adómentesek még azok a gazdasági és ipari szövetkezetek, melyek 1. a nyersanyagok, az üzleti felszereléseknek tagjaik számára történő közös beszerzésére, 2. közös raktár tartására (ipari raktárszövetkezet), 3. közös termelésre és eladásra (pl. tejszövetkezet) alakulnak.

Az adó alapja a kivetés évét megelőző évre szóló adóköteles jövedelem. Ennek az adóköteles jövedelemnek a kiszámítása az új törvény szerint másként történik, mint eddig. A változtatás részben formai, részben lényeges. A régi törvény a vállalat mérlegében feltüntetett nyers-bevételből indult ki és felsorolta azokat a tételeket (kiadásokat), melyeket abból le szabad vonni, viszont felsorolta azokat is, melyek levonásának helye nincs, bár a részvénytársaság szempontjából valóságos kiadások (pl. jótékony adományok). Az új törvény a mérlegszerű nyereségből indul ki és ebből levonja a megengedett tételeket, a mennyiben azokat a mérlegben még le nem vonták volna, viszont hozzáadja azokat, melyeket a mérleg levont, de a melyek a törvény szerint adóalapot szolgálnak. Ez a formai különbség.

A lényeges különbség ott keresendő, hogy vajjon a levonható és le nem vonható kiadásokat a két törvény egyformán állapítja-e meg, vagy sem? Ebben a tekintetben is van némi változás. Így az új törvény szerint — szemben az eddigivel — le lehet vonni az alkal-

mazzottak helyett fizetett adókat, illetékeket és más járulékokat (pl. munkásbiztosító-pénztári járulékokat), ha a vállalat törvény, alapszabály vagy szerződés szerint köteles a fizetésre. Olyan vállalatoknál, melyek az engedélyokmányban megállapított határidő leteltével ingyen mennek át az állam, törvényhatóság, község (város) tulajdonába (pl. az Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság vállalata), az új törvény szerint le lehet vonni azokat az összegeket is, melyeket a részvények, az elsőbbségi kötvények törlesztésére fordítottak. Megengedi továbbá az új törvény azt is, hogy ipari, mezőgazdasági és bányavállalatoknál ne csak azokat az összegeket lehessen levonni, a melyeket épületek, gépek és gyári eszközök elhasználása által okozott értékcsökkenések fejében a tartalékalapba helyeztek, vagy a mérlegben leírtak, hanem azokat az összegeket is, a melyekkel egyéb üzleti felszerelések elhasználása által okozott értékcsökkenés címén történt ugyanez az eljárás.

Az adókulcs, a mely eddig 10%, illetőleg a 30%-os ált. jöv. pótdadó hozzászámításával 13% volt, az új törvény szerint háromféle lehet:

7% ipari vállalatoknál (pl. Eperjesi Villamvilágítási és Erőátviteli Részvénytársaság, Nagysárosi Műmalom) és kőszénbányavállalatoknál. Meg kell jegyeznünk, hogy a részvénytársulati alapon létesült kőszénbányavállalatok, a melyek eddig bányaadó alá estek, ezelőtt is csak 7%-os adót fizettek.

5% egyéb bányavállalatoknál, a bányatörvény szerinti segédműveknél (pl. altárna, megvetárna), továbbá azoknál a gazdasági, ipari önszegélyzési, termelési, beszerzési, értéke-

AZ «EPERJESI LAPOK» TÁRCZAJA.

Jött a sátán.

Írta és az eperjesi ev. theol. akad. Belmisszói Egyesület 1909. június 5-iki vallásos estélyén szavalta: Raisz Dezső.

Jött a sátán... Hosszú, vézna termet,
Ránczos arcza, fakult arcz-színe.
Jött az ajkán gúnyoló mosolylyal
És leült az ágyam szélére.
Rám bámult nagy, szürke két szemével.
Gúnyosan csendült ajkán a szó:
«Ifjú élvek szegény száműzötte,
Oh! te balga, dőre álmodó,
Meddig nyújtod még egyhangú éted'
A mi semmi virágot sem ad?!...
Nézd, e tőr!... Egy pillanat csupán csak,
Szörnyű nyugtót mented meg magad!
Mi köt hát e sárgolyóhoz téged!
— Nincs virág egy cserépre való! —
Tán jövőd, mit álmod színezett ki?
Oh, az álom, az a rút csaló!
Föllebbentem fátyolát jövődnek,
Hadd tekints át életed felett,
S önmagad gúnyold ki dőre álmod',
Hogy csalódd látod végzeted'.
Láss!

A többi már fölért a hegyre,
S elpihen a zöld gyepen fenn ott.
És te?... Dudvás ösvényed göröngyén
Ott a port derekig gázolod.

Hit szivedben, tiszta szűzi ábránd
S száz rút féreg lábaid alatt.
S, álmaidnak tündérét keresve,
Undok kígyó, rút varangy fogad.
Tüske megszúr, kő sebezte lábaid,
Más kő sebz' meg, míg heggezted azt,
S míg ők ott fenn száz nyárnak örülnek
Itt te nem látsz egyetlen tavaszt!

S belenézek én is a sötétbe.

Látom köves, sáros utamat.
Míg virágért nyúlok áhítózza,
Ujjaimhoz csak tövis tapad.
Rohanok... Egy végzet hajt előre,
Átfutok bokrot, mocsárt, követ;
S mindenütt a kín, a tépelődés
Sápadt árnya csak nyomon követ.
— S messziről, mint puszták délibábja,
Büszke célom ím, felém lebeg!
Roskadozza, ámde új reményvel,
Új erővel én megyek, megyek!
És reményem írt ad a sebekre,
Régi álmod újra fölragyog!
— S szól a sátán: «Hát, akarsz-e élni,
Nos, akarsz-e?...

«Igen, akarok!»

«Jó! Tovább!... Nézz, nézz ott a tömegre;
Látod-e, hogy mint röhög, nevet?
És tudod, hogy ajkukon mi szó van?
Nem halod hát?... A neved, neved!
Gúnyolódva nézi küzködésed'.

Gúnyja szenny s a gúnyja szörnyű vád!
Rózsát nyújtál egykoron feléje
És most kígyót-békát rád kiált!
Czélod szent, ő ajksnak tekinti,
Czélhoz érsz, csak rágalom fogad!
Nem lát benned mást, csak ferdeséget;...
Órjögésnek mondja álmodat!
— S belenézek én is a sötétbe.
Hallom, mint zúg, gúnyol a tömeg.
Rózsát vártam tőle, áhítózza,
S mit felém dob: rágalom, kövek.
Megrendül egy pillanatra lelkem,
Romba dőlve látom álmaim'.
Oh, mi még mint álom üdvözíte,
Hogy való lett, rettentő a kín...
Ah, de, ím, most csöndesül a láрма;
— Csalfa tündér játszik-e velem?
Egy leány, forró imába szöve,
Elsusogja halkan a nevem'.
S jönnek mind, a régi, szent remények,
Régi álmok, elfojtott dalok...
— S szól a sátán: «Hát, akarsz-e élni,
Nos, akarsz-e?...

«Igen, akarok!»

«Jó, Tovább!... Nézz ott a temetőre.
Nedves pára, szürke, lomha kőd,
Őszi szél, az elmulás leánya
Néma, sápadt sírhalmok fölött.
Nézd e sirt ott! Árva, gondozatlan,
Egy kereszt sincs — nézd. — a sír felett.

sítési, végül fogyasztási szövetkezeteknél, melyek üzletrészeik után 5%-nál nagyobb osztalékokat nem fizetnek. A bányavállalatok, ha nem kőszénbányákról volt szó, eddig is csak 5%-os bányaadót fizettek. De már a részvénytársasági vagy szövetkezeti alapon létesült segédműveknél az új törvény az adóterhet könnyítette, mivel azok eddig 10%-os bányaadó alá estek. A mi a szövetkezeteket illeti, itt csak gazdasági, ipari és fogyasztási szövetkezetekről van szó. Az Eperjesi Kölcsonös Segélyező-szövetkezet pl. az 5%-os adókulcs kedvezményében nem részesülhet, mert nem gazdasági vagy ipari önszegélyező-szövetkezet, hanem *hitel-szövetkezet*.

Újítást tartalmaz a törvény a *kivetés* körül is. Eddig ugyanis az üzleti adót az *adó-kivető-bizottság* és az *adó-felszámolási bizottság* állapította meg, és pedig a *3 évi* üzleti eredmény átlaga alapján *évről-évre*. Az új törvény szerint ezt az adót a *pénzügyigazgatóság* veti ki, és pedig a *megelőző év üzleti eredménye* alapján. Ugyanez veti ki a pénzügyigazgatóság az illető vállalat jövedelem-adóját is. Az adó-kivető szervben történt változtatást csak helyeselnünk lehet, mert ott, a hol az adó-alapnak kiszámítása a mérlegnek és egyéb számszerű adatoknak alapján hájszályni pontossággal történhetik meg, az állampolgárok köréből alakított önadóztató szervek — mint a milyenek az adó-kivető- és adó-felszámoló-bizottságok — működésének semmi értelme sincsen.

A részvénytársaság és szövetkezet *adó-vallomását* a közgyűlést követő 15 nap alatt, legkésőbb azonban az üzleti év zártától 90 nap alatt tartozik beadni. A netaláni hiányokat 15 nap alatt pótolni kell. Ha a pótlás meg nem történik, úgy a pénzügyigazgatóság a vállalat *üzleti könyveit megtekintheti* és így szerezheti be a szükséges adatokat. Ha a vállalat a könyvek előmutatását megtagadja, úgy az elsőfokú adó-kivetésnél a kifogásolt tételeket egész összegükben hozzá kell számítani az adóalap-hoz. Ha a vállalat a vallomást kellő időben be nem adja, ha a hiányokat kellő időben nem pótolja, vagy bármely szükséges adat közlését megtagadja, a kivetett adónak 5%-át fizeti *pótlék* címén.

Ha a vállalat igazgatósága és anyatelepe nem egy és ugyanabban a községben van, úgy — mint eddig is — az igazgatóság székhelyén az adónak 20%-át, az anyatelep székhelyén pedig annak 80%-át vetik ki. A Nagysárosi Műmalomnál pl. az adó 20%-át Eperjesen, 80%-át pedig Nagysároson kell előírni, a minek többek között az a következménye, hogy a vállalat az adó 20%-a után Eperjesen, 80%-a után pedig Nagysároson fizet községi pótdadót.

Az új adótörvény szerint az *ipari részvénytársaságoknak és ipari szövetkezeteknek adóterhe lényegesen csökken*, és pedig *egyfelől* azért, mert az adókulcs 10% helyett csak 7%, *másfelől* azért, mert az eddigi ált. jöv. pótdadó helyébe lépő jövedelem-adó a törvény rendelkezésénél fogva az ipari vállalatoknál — a mennyiben részvénytársasági vagy szövetkezeti alapon részesültek — 3%-nál még akkor sem lehet több, ha az adó alá kerülő jövedelem 15,000 K.-nál nagyobb is, *végül* azért is, mert a jövedelem-adó megállapításánál az alap-tőkének 3½%-a a tiszta jövedelemből levonásba hozható.

A nagy pénzügyintézetekre ellenben az új adó *súlyosabb lesz, mint a régi. Egyfelől* azért, mert a jövedelem-adó egészen 5%-ig emelkedik, *másfelől* pedig, mert az adómentes értékpapirokból eredő jövedelem is jövedelem-adó alá kerül.

Lássuk már most egy *példában* a kétféle adótörvény hatását.

Az Eperjesi Villamvil. és Erőátv. Részvénytársaságnak az 1908. évi mérleg szerint volt, az előző évi 3610-39 K. nyereség-áthozattal együtt, 132,485-52 K. nyers-bevétele, melylyel szemben az összes költség és egyéb kiadás (alapok alapszabályszerű dotálása) 116,823-80 K. Maradt tehát nyereség: 15,661-72 K.

Az adó megállapítása a *jelenlegi, vagyis a régi törvény* szerint következőleg történik:

Nyers-bevétel	K. 132,485-52	
mely összegből levonandó:		
az elmúlt évi áthozat	3610-39 K.	
a saját épületben használt üzlethelyiség bérelenértéke 5 óra	291-66 K.	
a nyereség- és veszteség-számla «tartozik» oldalán elkönyvelt 116,823-80 K. összegnek az adó szempontjából figyelembe vehető része	105,466-91 K.	109,368-96
marad nyereség 1908-ban	K. 23,116-56	
volt « 1907-ben	« 19,943-26	
« 1906-ban	« 22,075-76	
Összesen	K. 65,135-58	

tehát egyévi átlag 21,711-86 K., ennélfogva:

üzleti adó 10%-a	2171-19 K.
ált. jöv. pótdadó 30%-a	651-33 «
betegápol. pótdadó 5%-a	108-56 «
	2931-08 K.

Az új törvény szerint ellenben a kiszámítás a következő:

Mérlegszerű nyereség	K. 15,661-72	
melyből levonandó:		
a tavalynyereség-áthozat	3610-39 K.	
a saját épületben használt üzlethelyiség bérelenértéke 5 óra	90-90 K.	3701-29
	K. 11,960-43	
ehhez hozzáadandó:		
a jótékony célú adományok	200— K.	
a segélyezési és jutalmazási összegek	838-92 K.	
a tartalékalapba helyezett összeg	1118-54 K.	
az üzletet terhelő állami és községi egyenes-adók	4546-05 K.	6703-51
Adóalap: K.	18,663-94	

Üzleti adó 7%	K. 1376-48
Jövedelem-adó fizetendő a fentjelzett összegnek azon része után, mely az alaptőke (200,000 kor.) 3½%-os kamatjának (7000 kor.) levonása után marad, vagyis 11,663 kor. 94 fillér után	K. 344—
Betegápolási pótdadó 5%	K. 86-02
	K. 1806-50

Összehasonlítás:

Az adó a régi törvény szerint	2931-08 K.
az új « «	1806-50 «
a különbség tehát	1124-58 K.

A részvénytársaságok és szövetkezetek *igazgatósági és felügyelő-bizottsági* tagjainak járó *jutalékok* megadóztatásáról a most felhívott 1909: VIII. t.-cikkben van szó, a mely az eddigi 10%-os adókulcsot ezen a helyen a jövőre is fenntartja.

Tájékoztatásul még megjegyezzük, hogy 1908-ban *Eperjesen* a nyilván. számadásra kötelezett egyesület és vállalatok adója címén 14,646-32 koronát írtak elő. Valószínű, hogy az ipari vállalatoknál bekövetkező adótercsökkentést a helybeli pénzügyintézetek adóterhének növekedése ellensúlyozni fogja, és így ez az összeg az új törvény életbelépte után sem fog lényegesen apadni.

Az 1909: VIII. t.-cz. 1911. január 1-jén lép életbe.

Fürdőzés, nyaralás.

Ilyenkor, nyár elején, a melegebb napok beálltával valóságos népvándorlás indul meg hazánkból a külföldre. Nagy emberek, kis emberek, államférfiak, tudósok, írók, művészek, pénzarisztokraták, mánások nagy- és vékonyfizetű tisztviselők, a felső tízezer és a magyar közép-osztály igen nagy része eltávozik — nyaralni, fürdőzni, gyógyulni, mulatni, pénzt költeni idegenbe.

És megújul a régi nóta, a régi szomorú dal a magyar fürdők és nyaralóhelyek elhagyatottságáról, tengődéséről, kényelmetlenségéről, drágaságáról, egy-két pro- és kontra-szezoncikk jelenik meg erről az, örökké aktuális kérdéssről a napi- és hetilapokban és azután — minden marad a régiben.

De hát teringette, egyszer már legyen vége ennek a szomorú nóának! Egyszer már számoljunk le végleg azzal a kérdéssel, azzal az, örökösön hangoztatott szemrehányással, váddal, hogy a magyar fürdők maguk az okai elhagyatottságunknak, a külföld nyaraló- és fürdőhelyeivel szemben való mellőzéseknek, mert primitív berendezésük dacára is méregdrágák. Drágák és mégis kényelmetlenek. Nohát, ha volna is valami ebben a vádban, még akkor is lönyt adhatnánk a magyarnak — mi magyarok — az idegen, a külföldi fölött. Különösen meglehetnők ezt a tulipán-mozgalmat megindulása óta, a sokat hangoztatott nemzeti ellenállás óta, hogy megczáfoljuk azt a vádat, azt a sokszor igen alapos szemrehányást, hogy tüntetni ugyan tud a magyar, de cselekedni, kitartani nem.

A ki a hazai és a külföldi fürdőket és nyaralóhelyeket ismeri, az nyugodt lélekkel, minden elfogultság nélkül megállapíthatja azt, hogy ma már Magyarországon is lehet olyan jól, kényelmesen, olyan olcsón, kellemesen fürdőzni és nyaralni, mint a külföldön. Hiszen szégyen bevallani, hogy egyes fürdőinket aránylag több külföldi keresi föl, mint magyar. Viszont vannak — főképpen Ausztriában, a Lueger úr pátriájában — fürdők, a melyeken valósággal hemzsegnek a mi szeretett honfitársaink. Az ischli eszplanádon — kivéül, lombjavesztett, törpe akácok sorai között — délutáni korzón a Lipótvarosban képzelet magát a véletlenül odatévedt magyar turista. Általában a Salzkammergut tavain, fürdőhelyein, a stájer hegyek között — egész Ausztriában — magyar szótól visszhangznak hegyek, völgyek, falvak és városok.

Hej! pedig az a sok-sok, az a százakra menő millió, mit az osztrák élelmesség a jámbor magyar fürdők zsebéből kiemel, de nagyot lendítene a magyar fürdők sorsán, helyzetén!

Ez jutalma hat a kü-kódésnek,
Hogy feledten férgek étke lett?!
Nézd e sirt meg jól: ez a te sírod!
Barnák lesznek még a firtjeid
Hogy honod lesz, s véled száll a sírba
Ijú álmód, a remény, a hit!
— Belenézek én is a sötétbe.
Sátán, sátán, hol van hát a kés!
— Hát az élet rettentő csatája
Czélralan, és meddő küzködés!
Oh, nagy ég! Csak önmagának czélja
Földi létünk egy pár napja hát!
Győzedelmünk álomnak maradvá,
Harczoljuk e rettentő csatát!...
Ah, de, ím, itt a halottak-napja
És kigyúl a láng sírom felett!
Nem volt életem mégsem czéltalanság,
Itt a nyert czél, itt: a *Szeretet!*
Ez a végczél a szörnyű futásban,
Ez az álom sírok éjjelén.
Mit bánom, ha életem szenvedés csak,
Ezt a nagy czélt, ezt elérhetem!
S míg ez virraszt, édes síri álomom;
S ez takar be, míg én porladok.
Távozz' innen, kisértöm, te sátán,
Távozz' innen, élni akarok!

A tisztességes kereskedő súlyt fektet arra, hogy a régi hírnevű

Zacherlin

Hogy az ilyen csempészésektől, melyek utóbbi időben meglehetősen előfordulnak, magunkat megóvjuk, ügyeljünk legügyelmesebben a „Zacherlin” névre.

A siránkozás helyett azonban végre-valahára cselekedjünk. Kezdjünk el az idegen, főleg az osztrák fürdők bojkottját. Keressük föl a gyönyörű *Tatrat*, melynek csudájára a németek ezrei jönnek hozzánk ilyenkor Berlinből Poroszországból s kényelem, ellátás, szórakozás dolgában éppen nem panaszkodnak. Menjünk Erdély vadregényes bércei közé, s a mi csudását, nagyszerűt a természet alkotott, azt itt föltalálhatjuk.

Járjuk be az Alduna vidékét, a Kazán-szoros s a Vaskapú tájat, üdítsük föl magunkat Mehádia, Herkulesfürdő, s a többi délvidéki fürdő csodatévő forrásaiban s nem fogjuk megbánni azt, hogy itthon maradtunk, hogy a magyar föld páratlan természeti szépségeit láttuk, megismertük s itthon költöttük el a pénzünket.

Idehaza magyar bankról, nemzeti ellenállásról, magyar iparvédelemről beszélünk, írunk, szavalunk, Ausztria ellen mennydörgünk s az első forró nyári nap beálltával rohanunk ki a vasútra, s visszük a pénzünket osztrák fürdőkhöz, osztrák kezekbe s az osztrák ipar czikkeivel megrakodva, egész vagyonokat künnhagyva, térünk vissza szabadságidőnk lejártával a lenézett, az elhagyott, árván maradt magyar földre. Nem természetellenes, nem érthetetlen, nem a legnagyobb mértékben hazafiatlan cselekedet ez tőlünk?

Vessük tekintetünket ez egyszer ne nyugatra, hanem — kelet felé. Nézzük, lássuk, csodáljuk a fatalista világ-nézetű török népnek kitartását, energiáját, elszántságát. A törökök tudtak bojkottot csinálni, mikor érdekeik úgy parancsolták. Ők politikailag is, társadalmilag is érettebbeknek mutatkoztak nálunk, a vén Európa egyik legértebb történelmi nemzeténél.

Hát ha most végre talpunkra állunk, és kimondjuk az osztrák fürdők bojkottját, s itthon költjük el pénzünket, töltjük el szabadságidőnk: ezzel akkora lendületet adunk a magyar fürdők ügyének hogy évtizedek mulasztását hozhatjuk helyre.

Erre a bojkottra, erre az ellenállásra kell szervezni a magyar társadalmat, s milliókra menő hasznot hajtunk magunknak. A magyar földnek. A magyar fürdőknek. A magyar iparnak is. Legyünk egyszer ne csak szavainkban, hazafias frázisokban, népszerű üres szólalásokban, de cselekedeteinkben is magyarok. Erősek, kitartók, ellenállók. Tartsunk össze s akkor nekünk is megvirrad.

Az Úristen anyni természeti szépséggel, csodatévő gyógyforrásokkal, vizekkel, erdőkkel, tavakkal, hegyekkel áldotta meg ezt a földet, hogy Isten ellen való vétek ezeket a szépségeket, ezeket az egészség-helyreállító természeti javakat elhanyagolnunk.

Ha eddig cselekedtünk, vétkeztünk. Vétkeztünk magunk ellen, a zsebünk ellen az egészségünk ellen s a magyar föld ellen. Tegyük jóvá a hibát. Még nem késő. Maradjunk itthon, keressünk gyógyulást, nyugalmat, szórakozást magyar földön, honi fürdőinkben, bojkottáljuk az idegent, főleg az osztrák fürdőket, s a régi nóta, a régi panasz a magyar fürdők hanyatlásáról, mellőzéséről — örökre elhallgat.

Jelszavunk legyen: «Mindem idegen nekünk, a mi nem magyar, minde kedves nekünk, a mi honi». Ezt cselekedvén, meglássátok, hogy — «a haza fényre derül».

Jánosy Gábor.

H I R E K.

— **Személyi hir.** *Zelenka* Pál, a tiszai ág. hitv. evang. egyházkerület püspöke, a főrendiház tagja, június 16-ikán Eperjesre érkezett és a Kollégium theol. akadémiai hallgatóinak szakvizsgálatain elnökölt.

— **Kinevezések.** A pénzügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök *Klein* Lénárd eperjesi kataszteri irattári tisztet a líptószentmiklósi m. kir. pénzügyigazgatóságához pü. fogalmazó, földadónyilvántartási biztossá, s helyébe *Zsakay* Ödön kir. kincstári jogügyi igazgatósági napidíjast kataszteri irattárt kezelő irodatiszté; Sárosvármegye főispánja dr. *Gottlieb* Jakab helyettes járásorvost giráti járásorvossá kinevezte.

— **Új lelkész.** A miskolci ág. hitv. evang. egyházközség, az elhunyt Dubovai Béla helyére, második lelkészé *Csók* György szirkai (Gömör vm.) lelkész választotta meg.

— **Új állatorvosi állást** szervezett a földművelésügyi miniszter a héthársi szolgabírói hivatalhoz. Ez állás betöltéséig Sárosvármegye főispánja az állategészségügyi teendőkhöz ellátásával ideiglenesen *Csász* Gyula kisszebeni m. kir. állatorvost bízta meg.

— **Áthelyezés.** A Ksod. vasút vezérigazgatósága *Palkovics* Jenő ellenőrt Nagysárostról Budapestre, a vezérigazgatóság forgalmi szakosztályához áthelyezte.

— **Hymen.** *Holénia* Lajos kir. járásbíró (Eperjes) június 26-ikán tartja Bártfán, az ág. hitv. ev. templomban esküvőjét *Batek* Violával (Zboró).

Suhayda Vilmos kir. törvényszéki bíró (Eperjes) eljegyezte néhai gömöri *Havas* Béla kir. táblai bírói címmel és jelleggel felruházott járásbíró özvegyének leányát, *Mariskát* (Körmöczbánya).

— **Az érettségi vizsgálat** az eperjesi kollégiumi főgimnáziumban jún. 18-ikán ért véget. Mint kormányképviselő — az eredetileg kirendelt, de megbízatásáról lemondott dr. Masznyik Endre helyett — *Hirschmann* Nándor pozsonyi ev. liceumi főgimnáziumi igazgató járt el.

— **Dayka Gábor szobrát** Ungvárt okt. 3-ikán fogják, országos ünnepség keretében, leleplezni. Eperjesről részvételüket dr. Vályi János gör. kath. püspök és a Széchenyi-kör már bejelentették.

— **Halálozások.** *Antony* János, Szász Coburg-Gotha hercegi vasgyári főpenztáros, Gömörvármegye törvényhatósági bizottsági tagja, a garami ág. hitv. evang. egyház felügyelője, élte 56-ik évében, f. hó 2-ikán elhunyt. Feleségén, szül. *Justh* Irénen, és négy gyermekén kívül nagyszámú rokonság gyászolja az általános tisztelt elhunytat, kinek családja már a XVII. században nagy szerepet vitt a gömörvármegyei Montanisticum fejlesztésében.

Hadusfalvi *Ludmann* Attila, Coburg herceg gazd. uradalmi főintézője, 67 éves korában elhunyt. A káposztafalvi evang. temetőben június 15-ikén helyezték örök nyugalomra. Benne öz. *Dobay* Vilmosné sz. *Ludmann* Kornélia és *Ludmann* Gyula cs. és kir. altábornagy fivéréket vesztették el.

Ruttikai Ráth Péter udvari tanácsost, a kassa-oderbergi vasút vezérigazgatóját súlyos csapás érte: édesanyja, öz. *Ráth* Péterné, szül. *Semelweis* Júlia, jún. 16-ikán, 93 éves korában elhunyt. Nagy tisztelet és szeretet környezte az elhunyt úrnőt a főváros előkelő társaságában, a hol páratlan jószívűségéről, minden szép és nemes mozzalom iránti lelkesedéséről ismerték. A temetés e hó 17-ikén, délután. 5 órakor volt a tabáni temető kápolnájából a római katolikus egyház szertartása szerint.

Hauptmann Gusztáv cs. és kir. ny. őrnagy június 18-ikán hunyt el életének 61-ik évében. Temetés jún. 20-ikán, vasárnap, délután 1/4 órakor lesz a Kossuth Lajos-utcai 33. sz. gyászházban.

— **Az eperjesi jogakadémián** az alap- és államvizsgálatok június 19-ikén bevégeződtek. Újabbban kitüntetéssel tették le az alapvizsgálatot, még pedig az elsőt: *Pass* Ferencz, a másodikat *Guttman* Miklós és *Horváth* Aladár. *Guttman* Miklósnak szép készütségeért és olvasottságáért a bizottság tagjai melegen gratuláltak. A vizsgálat után *Guttman* Miklós bejelentette, hogy, a jó eredményre való tekintettel, neki *Hatvany* Deutsch Sándor nagybirtokos, a hatvani cukorgyár tulajdonosa, kinél *Guttman* atyja tisztviselő volt, 1600 kor. ösztöndíjat fog adományozni. Ezt u. i. neki *Hatvany* Deutsch azzal a föltétellel helyezte kilátásba ha a vizsgálatot kitüntetéssel teszi le. Ennek a föltételnek immár jelesen megfelelt. Örömmel közöljük a kiváló szorgalomnak ezt a ritka példáját, s megjegyezzük, hogy *Guttman* lapunknak is szorgalmas munkatársa.

— **A képesítő-vizsgálatok** az eperjesi kir. gör. kath. kántortanítóképző-intézetben már bevégeződtek. Az eredmény kedvező. Elnökként dr. *Tergina* Gyula kir. tanácsos, sárosvármegyei kir. tanfelügyelő járt el. — A kollégiumi tanítóképző-intézetben a képesítő jún. 22-ikén veszi kezdetét *Zelenka* Pál, a tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület püspöke, és dr. *Schmidt* Gyula, a Kollégium felügyelője, elnökléte alatt,

míg a vallás- és közoktatásügyi miniszter biztosul dr. *Tolnay* Vilmos budapesti Erzsébet-nőiskolai tanárt, a M. Tudományos Akadémia tagját küldte ki. — Az eperjesi állami tanítóképző-intézetben a képesítő-vizsgálatok a jövő héten lesznek.

— **Az Eperjesen építendő városi kórház** tervpályázatának bírálóbizottsága akként döntött a beérkezett tervek felett, hogy az első, 1000 kor.-ás díjat *Schoditsch* Lajos és *Eberling* Béla, a második, 600 kor.-ás díjat pedig *Fleisch* Róbert budapesti építészek ítélté oda.

— **Pályázat** van a hertneki körjegyzőségél megüresedett *segédjegyzői* állásra. Fizetés 1000 korona. A kérvényeket jún. 23-ikáig a bártfai főszolgabíróhoz kell benyújtani.

— **A gyermeknap Eperjesen** jún. 13-ikán kevésse sikerült. Alig állították u. i. fel a korzó négy pontján az urnákat, és alig kezdték meg a fölkért hölgyek a gyűjtést, óriási és hosszantartó záporos keletkezett, mely a közönséget teljesen elűzte. A bevétel mindössze 260 kor. volt. Tekintettel a jótékony célra, a gyermeknapot legközelebb valószínűleg megismétlik.

— **Szemgyógyintézet** van Miskolczon a csabai-úti szanatóriumban.

— **Fővárosiak Eperjesen.** A «Vándordiák» nevű budapesti társaságnak 3 tanár- és 18 diáktagja júl. 1-jén városunknak és vidékének megtekintése végett Eperjesre érkeztek. Innét a kirándulók a Tátrába mennek.

— **Sáros vm. monografiájának** felügyelő-bizottsága folyó hó 11-iki ülésében dr. *Berzeviczy* Albert v. b. t. tanácsosnak s a M. T. Akadémia elnökének előterjesztésére elhatározta, hogy a monografia négy kötetből a kész I—II-t sajtó alá bocsátja; továbbá, hogy a megyei családokhoz felhívást intéz czimereiknek színes képen való beállítására érdekében. A mű első két illusztrált kötete már a karácsonyi könyvpiacra fog kerülni, míg a III—IV. kötetet *Tóth* Sándor, a szerző, 1910 nyarára teszi közzé.

— **Tüdőbeteg gondozó-intézet** (dispensaire) fog legközelebb Eperjesen, a fertőző betegnek a Kálvária mögötti kórháza helyiségében megnyitni. Az intézet dr. *Csatary* Ágost orvosgyógyász magántanár és dr. *Holénia* Gyula kórházigazgató felügyelése alatt fog működni, s abba egyelőre hús, kezdődő tüdőbetegségben szenvedőt vesznek föl.

— **A vízmérők és a vízfogyasztás** kérdésében annak idején elfoglalt álláspontunk helyességét bizonyító, újabb argumentumot olvasunk Prof. Dr. *Otto Landsberg*: «Die Betriebe der Stadt Magdeburg» című, és most megjelent művében. Itt fölemlíti, hogy midőn 1880-ban Magdeburgban behozták a vízmérőket, az 1879. évben 7 millió köbméter kivevő fogyasztás 49 millióra csökken, bár a fogyasztók száma emelkedett. Magdeburg vízfogyasztása a 7 millió köbmétert csak 1892-ben, tehát 12 esztendő múlva, érte el ismét.

— **Hajfonatok és hajbetétek** kaphatók *Bilich* Ferencz színházi fodrásznál, Fő-utca 63. sz. Kifésült hajból hajfonat, hajbetét stb. három nap alatt készül.

— **Élelmiczikk-vizsgálók.** A kassai m. kir. mezőgazdasági vegyékísérleti állomásnak átirata szerint, a földművelésügyi miniszter rendelete folytán a közforgalomba hozott mezőgazdasági termékek, termékek és czikkek, valamint a törvény hatályai alá helyezhető élelmiczikk hamisítatlanságának ellenőrzésével s a hatóság közbejöttével történő helyszíni szemlék megtartásával és mintavétellel dr. *Nyiredi* Jenő kir. gazdasági akadémiai rendes tanár, állomásvezető és dr. *Donath* Henrik Géza kir. vegyész bizattak meg.

— **Italmérés engedélyek megvonása.** A pénzügyminiszter 1908. évi 58,277 sz. alatt utasította a pénzügyigazgatóságokat, hogy jövőre azokban az esetekben, a midőn engedélyek elvonásának okául törvényes körülmények — megbízhatlanság — szolgálnak, a közigazgatási hatóságtól konkrét adatokat kívánjon be és alkalmas módon a

„BITUMINA“

kitűnő védelmet is nyújt a nap melege ellen. — „Bitumina“ régi zsindelytetők átfedésére is kiválóan alkalmas. Csakis védjeggyel ellátott tekerceket fogadjunk el.

Gyári főraktár Eperjes és vidéke részére:

MOSKOVITS GYULA vaskereskedésében, EPERJES.

tiszta bitumenből készített, valódi aszfalt-tetőlemez; tartós, tűzbiztos, szagtalan, kátrányozást vagy egyéb mázolás nem igénylő

— TETŐFEDŐANYAG. —

„Bitumina“-val fedett tető bemeszelve szép fehér marad és

pénzügyigazgatóság is *szeressen meggyőződést* a vádak mibenállásáról és ezek megtörténte után az iratokat, határozathozatal mellőzésével, ügydöntés végett esetről-esetre hozzá terjeszse föl.

— **Gallérok, kézelők** legszebben tisztítanak *Haltenberger* Béla gőzmosógányában, Kassa. Képviselő *Theiss* Ármin czég által.

— **Meteorologiai állomás-vezető.** A m. kir. meteorologiai és földmágnes-ségi intézet eperjesi állomása már négy év óta vezető nélkül volt. Az intézet fölkérésére most ezt a vezetői megbízást *Holénia* Béla (Tompa Mihály-utca 12. sz. a.) vállalta el. A megfigyeléseket — *Holénia* Béla szives-ségéből — időnként lapunkban is közölni fogjuk.

— **Szabados László szintársulata** kedden kezdte meg 8 napra terjedő előadásainak sorozatát Szepesváralján. Innen 18 napra Korompára megy.

— **Állami tisztviselők kongresszusa Kolozsvárott.** Az állami tisztviselők III. országos kongresszusukat, a szegedi kongresszusi határozat szerint, ezidén Kolozsvárott, szeptember 23—26. napjain fogják megtartani. E czélból a rendező bizottság már most felhívást bocsátott ki az állami tisztviselőkhöz, hogy, tekintettel a szolgálati pragmatika, családi pótlék, nyugdíj, özvegyi ellátás stb. ügyében hozandó határozatokra, minél nagyobb számban vegyenek részt a kongresszuson. Azok, a kik részt óhajtanak venni, dr. Szterszky Vincze bizottsági elnöknel július 10-ikéig jegeztessék magukat elő. (Kolozsvár, pénzügyi palota.)

— **A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület közgyűlése** szept. 16. és 17. napjain Debreczenben fog megtartani *Zelenka* Pál püspök és *Szentiványi* Árpád egyházkerül. felügyelő elnökele alatt.

— **Az ország legnagyobb ipartelepeinek egyike** a Bohn-féle téglagyárak, melyek a mellett, hogy sok ezer munkásnéznek állandó keresetet nyújtanak, a hazai iparnak dicsőséget is szereznek. A Bohn-féle szab. természetes vörösfedélcserepek általános kedveltségnek örvendenek.

— **Sport-ügyek.** *Antal* Pál, az Eperjesi Joghallgatók testületének a szünidőre is megválasztott elnöke, Budapestre utazott és az ott vasárnapon (jún 20.) megtartandó versenyeken a diszkosz-dobásban Magyarország bajnokságáért fog küzdeni. *Krisz* István volt eperjesi joghallgatót, kit a posta és távirat vezérigazgatója nemrég Budapestre fogalmazó-gyakornokká nevezett ki, a Postások Klubja a football-csapat művezetőjévé választotta meg.

— **Sárosi ifjak kiválósága.** Dr. Fischer-Colbrie Ágost kassai róm. kath. megyéspüspök *Fekete* Géza eperjesi ifjút, kitűnően végzett első éves hittan-hallgatót, a szeptemberben kezdődő tanévtől kezdve, tanulmányainak folytatása végett, a budapesti egyetemre küldte föl. Úgy látszik, a sárosi ifjak legjobban válnak be a kassai szemináriumban, mert a nyolcz kassa-egyh.-megyei, egyetemet hallgató ifjú közül hét sárosi s az eperjesi kir. kath. főgimn. neveltje.

— **Átszátolások.** A magyarrazzlaviczai körjegyzőséghez tartozott Deméte és a terneyi körjegyzőséghez tartozott Szedikert kisközségek a töltészi; a töltészi körjegyzőséghez tartozott Csefalva, Nádffő és Porócs kisközségek pedig a komlóskeresztesi körjegyzőséghez átszátoltattak.

— **Üveg-pavillon a régi Nemzeti Színház bejárója előtt.** Ott, hol ezelőtt évtizedeken át művészek és közönség egy-egyaránt a Muzsáknak hódoltak, mostan, rövid pár nap alatt, tágas üveg-pavillon emelkedett, melyben a humanizmus oltárán áldoznak. Ezen pavillonban ugyanis a Gyermekvédő Liga kiállítását rendez most tárgysors-játékja nyerepménytárgyaiból. A jó és nemes iránt fogékony közönség, mely teljes mérvben méltányolja azon társadalmi missziót, melyet a Liga a Gyermekvédelem terén teljesít, érdeklődésének impozáns módon adja tanújelét, a mennyiben az üveg-pavillont az egész napon át nagy tömegekben lepi el és a látottak feletti megelégedéssel távozva, búcsúzás előtt vásárol ezekből a sorsjegyekből, melyek a pavillonban ugyancsak kaphatók és ezzel is támogatja a Ligát emberbaráti törekvéseiben. A sorsjegyek húzása különben július 1-jén veszi kezdetét.

— **A városok bankja.** Ismeretes az a mozgalom, a melyet, dr. Halász Lajos képviselő kezdeményezésére, a magyar városok országos központi hitelintézetnek létesítése iránt indítottak, és a melyről mi is megemlékeztünk. Ez a mozgalom, úgy látszik, eredményes lesz, mert a tervezett 10.000.000 kor.-ból 6.000.000 kor. máris együtt van. Öt milliót egy pénz-

csoport jegyzett a hatodik milliót pedig eddig Szatmár, Pécs, Szabadka és Győr városok szavazták meg, még pedig az első két város 200—200.000, az utóbbi kettő 300—300.000 koronával.

— **Tánczvigalom.** A Rákóczi Kath. Kör július első felében, saját kerthelyiségében, nagyszabású nyári-táncmulatságot rendez.

— **Sárosvárm. sorozójárásai,** 1909. szeptember 1-jétől kezdődőleg, a következők:

1. Bártfai sorozójárás	Bártfa sorozási székhelyivel	
2. Eperjesi	Eperjes	«
3. Felsővízközi	Bártfa	«
4. Giráti	Eperjes	«
5. Héthársi	Kisszeben	«
6. Kisszebeni	Kisszeben	«
7. Lemesi	Eperjes	«
8. Eperjes-városi	Eperjes	«
9. Bártfa-városi	Bártfa	«
10. Kisszeben-v.	Kisszeben	«

— **Amateur-fényképészeknek!** Általánosan elismert kitűnő szalon- és úti-fényképészeti készülékek, felülmúlhatatlan minőségű pillanat kézi-apparátusok valamint mindenféle fényképészeti cikkek *Moll A. czégnél* (Bécs, I. Tuchlauben 9, cs. és kir. udvari szállító) kaphatók. Ezen üzletág alapított 1854-ben. Kivánatra nagy képes árjegyzéket bérmentve küld a czég.

— **Elveszett óra.** Egy kassai úrnő folyó hó 6-ikán Eperjesen sétá közben női aranyórát elvesztett, hihetőleg a tűzért tájékn. Az óra hátán arab-szkzerű díszítés van igazgyöngyökkel. A megtaláló dús jutalomban részesül.

— **A kassai géppuskások Eperjesen.** A kassai 9. honvéd-gyalogezrednek itt állomásozó 3-ik zászlóalja hat napra terjedő lögyakorlatot tartott Terjékfalva község közelében. Részt vett a kassai honvéd géppuskásosztag is Nagy Géza főhadnagy. osztagparancsnok vezetésével. A gyakorlaton megjelentek Lóskay Gábor kerületi parancsnok, Patzák honvédezerede, valamint az eperjesi helyőrség tisztjei is. A lögyakorlat, dacára a fennálló nehéz viszonyoknak, várokozason felül sikerült, úgy, hogy Lóskay Gábor kerül. parancsnok legnagyobb megelégedésének adott kifejezést.

— **Közvetlen-vonat a Magas-Tátrába.** A cs. kir. szab. kassa-oderbergi vasút a Tátra-forgalom emelése érdekében, a m. kir. államasutakkal egyetértőleg, f. é. május hó 1-jétől kezdve Budapest k. p.-u.-ról Kassa Poprádfelkán át Oderbergig és vissza egy új, közvetlen, gyorsított személyvonatot járát, mely Budapest k. p.-u.-ról este 10 órakor indul, Poprád-Felkára reggel 5 ó. 56 perczkor, Oderbergre déli 12 ó. 14 p.-kor érkezik. Az ellenkező irányban közlekedő vonat Oderbergől délután 2 ó. 30 p.-kor, Poprád-Felkáról este 10 ó. 40 p.-kor indul és Budapest k. p.-u.-ra reggel 7 órakor érkezik. Ez a két vonat Budapest—Oderberg között közvetlen I., II. és III. osztályú kocsiakkal közlekedik, melyek a rendes személyvonatú menetdíjak fizetése ellenében vehetők igénybe. Ezekre a vonatokra a Budapestről és a m. kir. államasutak nagyobb állomásairól a Magas-Tátrába szóló mérsékelt menettérjegyek is érvényesek.

— **A katonaság túlkövetelése** ellen Nyiregyháza város polgármestere a kassai honvédelemügyi miniszter u. i. Nyiregyháznak a lovasság részére új laktanyát követel. Ezt a város megépíteni hajlandó ugyan, de az építési tőke 6 1/2%-át követeli használati díj fejében, míg a miniszter csakis a beszállásolási törvényben megállapított térítványokat hajlandó fizetni; s kijelentette, hogy más városokkal fog tárgyalni. Nyiregyháza polgármestere most figyelmezteti a városokat, hogy túlságosan áldozatkészek ne legyenek. Jó volna, ha Eperjesen a városi hatóság ez ügyre különös figyelmet fordítana.

— **Nyugtázás.** A könyvnyomdászok által június 27-ikén a Floegel-kertben rendezendő nyári-mulatságra folytatólag a következők voltak szivesek *tombolatárgyakat* adományozni: Törley József és Tsa (Budapest) 5, Litke L. (Pécs) 4 üv. pezsgőt, Bauernebl és Fia (Kassa) 1 láda sört (1/60 à 0'5 l); továbbá Eperjesen Kun Sándor 1, Wohl Izidor 1, Kovaliczky Pál 4, Guttman Mór 1, Lieb Imréné 4, Molitorisz István 5, Csarnyok N. 4, Atlasz Samu 1, Grün Lajos 5, Altmann Sándor 4, Wilhelm Károly 12 drb. *Adakoztak*, illetőleg *jegyeiket megváltották*: Grieger József 1, Goldzieher Géza (Budapest) 20, Piller Kálmán (Pillerpeklén), Carmine Hugó (Budapest), Lassner és Ascher (Wien), König és Bauer (Würzburg) 10—10 kor., dr. Csatóry Ágost 5, Fried Simon, György Lajos 4—4 kor., Sonnenfeld Kornél (Kisszeben) 2 kor., Papp József 1 kor.

(Folyt. köv.) A midőn ezeket a jótékony adományokat köszönettel nyugtázzuk, egyúttal kérjük a nagyérdemű közönséget, hogy szives pénzbeli, illetőleg tombolatárgy-adományukat az alábbi ívtartókhoz mielőbb eljuttatni sziveskedjenek: Kósch Árpád, Gregor E. fiókja, Gubcsó Gyula és Bilich Ferencz urak üzlete. Ezeket a helyeken a mulatságra szóló belépőjegyek már kaphatók, előre-váltva 1 koronáért.

— **Társaskocsik a Tátrában.**

Az Idegenforgalmi és Utazási Vállalat R.-t. társaskocsijainak menetrendje a következő: *Tátrafüred—Csorbára*: oda: 8:00 reg., 9:15 és 3:15 d. u.; vissza: 8:30 reg., 3:30 d. u. és 5:00 d. u. — *Tátrafüred—Tátralomnicra*: oda: 7:00, 9:00, 11:00, 12:45, 2:30, 4:10 és 5:50 ó.; vissza: 8:10, 10:00, 1:40, 3:20, 5:00, 6:20 és 7:00 ó. — *Tátrafüred—Tátrasséplakra*: oda: 7:10, 8:00, 9:15, 10:40, 12:25, 2:00, 3:15, 3:50, 5:10 és 6:30 ó.; vissza: 8:00, 10:00, 11:20, 1:05, 2:40, 4:30, 5:00, 5:50, 6:30 és 7:30 ó. — *Tátrafüred—Barlangliget*: oda: 12:45; vissza: 5:05 d. u. — *Poprádfelka p. u.—Dobrina jég-barlang*: oda: 7:00 és 8:30 reggel; vissza: 3 óra délután — *Automobil-járat a dunajeczi tulajkivándulásra*: Poprádfelka ind. 8:15 reg.; visszaérkezik d. u. 5—6 óra között. *Viteldij tulajdonjeggyel 28 kor.*

— **Tiltott kivándorlás-közvetítés,** illetőleg útlevél nélküli kivándorlás miatt tett följelentést Kulcsár Pál, a belügyminisztériumból a bártfai határszéli rendőrkapitánysághoz kirendelt rendőrfelügyelő — a lubotényi határszéli rendőri kirendeltség útján — az eperjesi rendőrkapitányi hivatal előtt Geiger József eperjesi lókereskedő, Soltész János, Koleszár András, Palonczár György és Homa-Koleszár András sósfűzfalu, Tkacs István felsőkányai és Olejár Mihály tótsóvári lakosok ellen. Ez ügyben *Saly* Győző rendőrkapitány jár el, ki már számos tanút is hallgatott ki.

— **Az eperjesi jogakadémián** az 1909—1910. tanév I-ső felére a beiratások 1909. szeptember 1-jétől 12-ikéig eszközlendők; az előadások szeptember 16-ikán veszik kezdetüket. Utólagos felvételnél szeptember 13—15. napjain dékáni-, azután pedig tanári-kari engedéllyel lehet helye. A kik jogi tanulmányaikat csak most fogják kezdeni, azok az érettségi bizonyítványt; a kik pedig az egyetemről, vagy más jogakadémiáról lépnek át, azok eddigi lecke-könyvüket tartoznak a beiratásnál felmutatni. Azok az egyéves önkéntesek, a kik tényleges katonai szolgálatukat f. évi szept. végén fejezik be, október 1—8. napjain iratkozhatnak be. A vizsgálatok határideje szept. 1-jétől 15-ikéig terjed. A félévi tandíj 50 kor. Evangelikus lelkészek, tanárok és tanítók fiai — tekintet nélkül vagyoni viszonyaikra — minden folyamodás nélkül a tandíj felét fizetik. A jogakadémiai hallgatók vallásfelekezeti külömbőség nélkül részeshülhetnek a Kollégium kebelében fennálló, újonnan épített s kényelmesen felszerelt tápintézet kedvezményeiben; ebéd- és vacsoráért az első félévben, szept. 1-jétől december végéig, 60 korona, csak ebédért 34 kor. fizetendő. A tápintézetbe havonként is lehet belépni, mely esetben ebéd- és vacsoráért 17 kor. fizetendő. Kivánatra havi 3 koronáért reggeli is kapható. Az arra érdemesek igényt tarthatnak a Kollégium által évenként kiosztatni szokott ösztöndíjakra, valamint a szegénysorsúak tandíjmentességre, tápintézet-díj elengedésre s a jelentékeny alaptőkével rendelkező «Jogász Segély-Egylet» támogatására. A jogakadémiai ifjúsági-, valamint a kollégiumi nagy könyvtár a hallgatók részére áll. A szünidőben miundennemű felvilágosításokkal, levélbeli megkeresésre is, szivesen szolgál a jogakadémia igazgatósága. A tiszai ág. hitv. ev. egyházkerület eperjesi ősi kollégiumának jogakadémiáján, a hazai ág. hitv. ev. egyház ez egyetlen ilyenmű tanintézetén, az 1908—1909. tanév alatt a következő tanárok működtek: dr. Mikler Károly dékán, dr. Erekly István, dr. Flórián Károly, dr. Hebelt Ede, dr. Horovitz Simon, dr. Obetkó Dezső, dr. Réz Mihály, dr. Szlávik Máttyás (rendes tanárok); dr. Horovitz Imre, dr. Máriássy Béla, dr. Szehtlo János (magántanárok). Az első félévben 23 tantárgy 95 heti órában; a II. félévben pedig 30 tantárgy 104 heti órában adatott elő. A tanév alatt a jogakadémián összesen 362 hallgató volt beírva, úgy, hogy ez a tanintézet a hazai társ jogakadémiai között, a legnépesebb. A hallgatók között volt I-ső éves 108; II-od éves 87; III-ad éves 87; IV. éves 73; tanfolyam hallgatása nélkül miniszteri engedéllyel vizsgázott 7. Születési hely tekintetében volt: Sárosvármegyei 52; Zemplénvárm. 49; Gömörvármegyei 26; Nógrádvármegyei 23; Szabolcsvármegyei 19; Szepes-, Ungvármegyei 16—16; Pestvármegyei 12; Zólyomvármegyei 10; Abaúj-, Borentálmegyei 9; Borsod-, Liptóvármegyei 8—8; Bereg-, Békés-, Szatmár-, Vasvármegyei 7—7; Bács-Bodrogvármegyei 5; Nyitra-, Hajdú-, Brassóvármegyei 4—4; Veszprém-, Somogy-, Csongrád-, Sopron-, Maros-Torda-, Máramaros-, Hont-, Hevesvármegyei 3—3; Fogaras-,

Krassó-Szörény-, Alsó-Fehér-, Nagy-Küküllő-, Temes-Barsvármegyei 2—2; Besztercze-Naszód-, Ugocsa-, Fiume-, Háromszék-, Kis-Küküllő-, Csanád-, Kolozs-, Bihar-, Zala-, Trencsén-, Baranyavármegyei 1—1; Amerikai 2; Ausztriai 1. A tanév folyamán 45 joghallgató kapott végvizsgálatot. A tanév folyamán 96 első alapvizsgálat, 118 második alapvizsgálat, 37 államtudományi és 9 jogtudományi államvizsgálat tartott. Az első alapvizsgálatot Horváth Aladár és Irinyi István; a második alapvizsgálatot Bernatek József, Kavalszky József, Keller Lőrincz és Nikelszky Jenő, az államtudományi államvizsgálatot Farkas József tette je kitüntetéssel. Több joghallgató részesült ösztöndíjban, a segélyegylet támogatásában, tandíj- és tápintézet-díj elengedésében stb. Ezen a címen a joghallgatók által élvezett kedvezmények összege a múlt tanév alatt meghaladta a 9000 kor-t. Az akadémiai ifjúság egyesületei: a Jogásztársulat, Segélyegylet, Túrta Egyet és Vívó-Egyet, élénk működést fejtettek ki. Mindezekről részletes adatok a Kollégium «Értesítő»-jében olvashatók, melyet a Jogakadémia igazgatósága 20 fill. levélbélyeg beklüldése ellenében bárkinek készséggel megküld. A tápintézzel egy telken lévő kollégiumi Theol Otthonban mintegy 15 evangélikus vagy református vallású joghallgató, felvényt 60 koronáért, lakást, fűtést, világitást és kiszolgálást kaphat. Ez esetben tehát teljes internatusi ellátást élvez. Az «Otthon» szabályai az Értesítő theologiai részében, egész terjedelmében közölve vannak. Tekintve a rendelkezésre álló internatusi helyek csekély számát, kívánatos, hogy az érdeklődők az «Otthon» felügyelő-tanáránál felvételi kérelmüket még a szüneti folyamán bejelentessék.

— A Kisszebeni IZR. Jóték. Nőegylet közgyűlése. A Kisszebeni IZR. Jótékony Nőegylet június 13-án tartotta az évi közgyűlést, a városi és vidéki tagok szokásos érdeklődése mellett. Rosenfeld Ig-né elnök megnyitójában meleg és kegyeletes szavakkal emlékezett meg a tiszteletbeli egyleti tagok sorában beállott halálesetről: Hodossy Imre, az egyet dísztagja elhunytáról, valamint arról a veszteségről, a mely elhunytá által az egyesület érte s indítványozta, hogy a közgyűlés gyászát jegyzőkönyvileg örökítse meg s az egyet. könyvei az utókornak is hirdessék a megdicsőültnek az egyet körül szerzett érdemeit. Az indítvány egyhangú elfogadása után elnök beszámolt az elmúlt évben kifejtett működéséről; rámutatott a szép eredményre, melyet az egyet, 15-ik évi fennállásának alkalmából rendezett ünnepélyvel elért, a mi lehetővé tette, hogy, a sokféle kiadás fedezése után, az egyleti vagyon is gyarapodott, s végre az egyleti titkárt előterjesztette a múlt évi zárszámadásokat. A jelentést a közgyűlés teljes egészben jóváhagyólag tudomásul vette s a felmentvényt minden irányban megadta. Ennek kapcsán jegyzőkönyvileg köszönetet szavazott az egyet vezetőségének önfeláldozó és eredményes működéséért s mindazoknak, kik, mint szereplők, az ünnepségen a siker eléréséhez hozzájárultak. Végül tárgyalta a közgyűlés a beérkezett kérvényeket s nagyobb összeget szavazott meg segélynyújtásra. Elnök megköszönte a bizalmat és ígérte, hogy úgy ő maga mint az egész tisztikar az egyet érdekéért mindenkor munkálkodni fog; s ezzel a közgyűlés véget ért.

— Hangverseny Kisszebenben. Lélekemelő, szép hangversenyt rendezett a kisszebeni gimnázium igazgatósága június 12-ikén az intézet tornatermében, saját templomának orgonája javára. A termet zsúfolásig eltele a közönség, melynek ritka élvezetben volt része. A vegyeskar minden ének-száma méltán megérdemelt tapsot kapott. Zsaskovszky E. «Dalkeringő»-jét, «Magyar népdalegyveleg»-ét s a hangverseny végén a Rákóczi-induló énekelte az intézet vegyeskara Ádám Ödön, Baulovits János, Bodnár Miklós, Girgásch Károly, Poór Sándor, Scholtz Vilmos, Tomek György és Véber János közreműködésével. Az említett darabok közül a legutolsó ének-szám frenetikus tapsra bírta a közönséget. Az éneklésben való fegyelmesség a lélek minden húrját: a lány érzelmességétől a kitoró tomboló tapsviharig megérintette. *Lasztkay Margit* Liszt F.: «Rhapsodie hongroise II.»-t adta elő zongorán nagy virtuozitással. Gounod «Ave, Maria»-ját *Egyedi Mátyásné* énekelte. *Serényi Mariska* zongora-, *Székurkay Emilné* harmonium- és *Surányi Gyula* hegedű-kísérete mellett. Az ének hangjai könyekig meghatótták a közönséget, s ez kétféle is megismételtette az

éneket. Ezúttal magyar dalokban gyönyörködhattunk. *Poór Sándor* melodráma-szavaltának és *Székurkay Emilné* zongorakíséretének szépségét nagyban emelték a közbeszótt énekek, melyek közül kivált *Ádám Ödön* bariton-szólója. Majd a kis diákok színjátékában talál-tak igaz gyönyörűséget a jelenlévők. *Ney—Pokorny* egy-felvonásos hohózatát: «Az igazgató ur»-at adták annyi elevenességgel, könnyűséggel és talpraesettséggel, hogy felnőtt műkedvelőknek is dicsőségére vált volna. Az est sikere legfőképp *Surányi Gyula* tanárnak érdeme, ki fáradtságot nem ismerve dolgozott a hangverseny érdekében. Az est sikerét mutatják a nagy számban megjelent közönség, a szép anyagi siker, a mennyiben a hangverseny összes jövedelme 729 kor. volt, és a felülfizetők nagy száma. Ezért úgy ezeknek, mint a szereplőknek ez úton is köszönetet mond a gimnázium igazgatósága. A hangverseny után tánc következett s víg kedélyvel oszlott szét a hajnali órákban a közönség. Felülfizettek: *Krajnyik Mihály* 20 koronát, dr. *Prokopovits Béla* 16 kor-t, dr. *Fischer-Colbrie Ágost*, *Holzinger Imre*, *Gallé Marcell*, *Székurkay Ágost*, *Zavadszky Titusz* 10—10 kor-t; dr. *Mázy Engelbert* és *N. N.* 8—8 kor-t; *Hegedűs György*, *Tomcsák János*, *Tomek György*, *NAŠA ZASTAVA* szerk. 6—6 koronát; *Gyulányi Lajos*, *Csura Miklós*, *Misik Antal*, *Poór Sándor*, *Puder József*, *Surányi Gyula*, *Fazekas Ágoston*, *Czapkay Imre*, *Misik Károly*, *Tomcsák Sándorné*, *Toppitzer György*, *Guckler Ottó*, *Spiegel Vilmos*, dr. *Propper Izidor*, *Princz Antal*, *Molnár József* 5—5 koronát; *Kohina Emil*, dr. *Munk Lipót*, *Horváth Jakab*, *Klimovszky Antal* 4—4 kor-t; *Hartsár Péter*, *Székurkay Emil*, dr. *Forgács Samu*, *Hrabcsák József* 3—3 kor-t, *Krausz István*, *Ringer Ferencz*, *Marschalkó Vilmos*, *Zalibera József*, *Perényi Herman*, *Szepessy Árpád*, id. *Poór Albert*, *Rosenfeld Ignác*, *Guckler Ottóné*, *Bolda Kálmán*, özv. *Böhm Gyuláné*, özv. *Bohus Edéné*, *Kurimszky János*, *Hauschka Márton*, *Sztrójny Emilia*, *Veisz János*, *Zselinszky József*, *Zombori Bertalan*, *Martényi Ferencz*, *Rosmann János*, *Stehr Gusztáv*, *Jarabín Alajos* 2—2 kor-t; *Bayer Ernő*, *Schreyer Ede*, *Glück Bertalan*, *Fröhlich József*, *Liscinszky József*, *Weinmann Salamon*, *Pallagi József*, *Spira Ármánd*, *Freimann Jenő*, *F. A. X. Y.* 1—1 kor-t; összesen 289 koronát. *Tahy Emil* ny. járásbíró, föllekesülve a kis diákok színjátékán, 10 kor-t ajándékozott a kis színészek megvendégelésére, *Surányi Gyula* tanár pedig 20 koronát adott a diákezenekeseknek. Ezért külön is hálás köszönetet mond a gimnázium igazgatósága.

— AVI. Nemzetközi Tejgazdasági Kongresszust június 6-ikán nyitotta meg *József főherceg*, kit a *Vigadó* előcsarnokában a kongresszus végrehajtó-bizottsága, gr. *Dessewffy* Emil vezetésével, fogadott. Az ülés elején ugyancsak gróf *Dessewffy* Emil üdvözölte a főherceget, ki erre válaszolt. Majd újból gr. *Dessewffy* Emil szolt a kongresszus tagjaihoz. Megköszönte az idegen kormányok megbízottainak megjelenését, s hogy a kongresszus munkásságát támogatják. Köszönetet mondott az OMGE-nek, hogy az országos állatkiállítást a kongresszussal egyidejűleg rendezte, a mely alkalmat nyújt a kongresszus tagjainak, hogy Magyarország állattenyésztésének mai állásáról meggyőződést szerezhessenek.

— A szellőző-készülékek veszedelmessége. Azokat a helyiségeket, a hol sok ember van együtt, hatalmas ventilátorokkal szerelik föl, a melyek fölfrissítik a megromlott levegőt. Ezt az általánosan elfogadott eszközt azonban *Sartory* és *Filassier* biológusok határozottan károsnak, sőt veszedelmesnek ítélik és kísérletileg kimutatták, hogy az ily módon szellőztetett terem levegőjében a ventilátor működése után sokkal több a bacillus, mint működése előtt. Száz köbméter levegőt tartalmazó korszmai helyiség levegőjében köbméterenként 18,000 baktérium volt; a ventilátorok működése után egy órával ez a szám 42,000-re, két óra múlva 65,000-re emelkedett. A ventiláció megszüntetése után két óra múlva ez a szám 21,000-re csappant meg. 125 köbméteres kávéházi helyiségben a baktériumok száma a ventiláció esetén 22,000-ról 48,000-re emelkedett. Ezen a káros hatáson *Fischer* berlini tanár úgy segít, hogy ózon-ventilátorokat alkalmaz a kávéház termében, oly módon, hogy az ózon mennyisége ezredrésze legyen az oxigén mennyiségének. Ily eljárás mellett a kórházak, iskolák és gyűléstermek kellemetlenségű levegője tökéletesen megtisztul, és szagát veszti.

Eperjesi Tulipánszövetség — Magyar Védőegyesület.

Rovatvezető: Bohrandt Lajos egyes. titkár.

Papirgyár. Lapunk legutóbbi száma tudatta, hogy egyik fővárosi rotációs-papirgyár ilyennek Eperjesen vagy Bártfán leendő felállítását elhatározta. Egyesületünk ez ügyben megteszi majd mindazon szükséges lépéseket, hogy ezen gyár, iparban szűkalkodó városunkban létesüljön.

A kiállításunk érmei rövidesen elkészülnek már, miert is türelemre kérjük az érdekelteket. A késedelmet a szobrászművésznek hosszabb külföldön való tartózkodása idézte elő.

«Hazai ipari beszerzési források» cz., a központ kiadásában megjelent, 200 oldal-nál terjedelmesebb mű 25 filléért kapható — míg a készlet tart — *Theisz Ármán* egyes. pénztáros üzletében. Egy kereskedésből, hivatalból, magyar házból sem szabadna hiányoznia e címűtárnak, melynek útmutatása mellett könnyen teljesítheti mindenki hazafias kötelességét!

= IDEGENFORGALOM =

Eperjesen, **BERGER** szállodájában 1909. évi június 16-ikától 17-ikéig.

Höflich Bernát utazó *Kassa*, *Krajcsovics Gábor* utazó *Budapest*, *Kripka Sámuel* utazó *Budapest*, *Keppich József* utazó *Besztercebánya*, *Reis Emil* utazó *Bécs*, *Radó Artúr* utazó *Miskolcz*, *Placzkó Ernő* utazó *Prossnitz*, *Holczer Miksa* utazó *Budapest*, dr. *Jakubek József* ügyvédjelölt *Nagysáros*, *Eisenberger Miksa* utazó *Bécs*, *Révész Emil* utazó *Békkécsaba*, *Kaufmann Géza* utazó *Budapest*, *Maller Emil* hivatalnok *Budapest*, *Mautner Rafael* utazó *Budapest*, *Schwarz Gyula* utazó *Budapest*, *Salamon Ferencz* utazó *Budapest*, *Reich Salamon* utazó *Bécs*, *Schlesinger Berthold* utazó *Budapest*, *Grósz Oszkár* utazó *Budapest*, dr. *Radács Gyula* ügyvéd *Bártfa*, dr. *Hirschfeld Márk* ügyvéd *Felsővízköz*, *Abler Keresztély* utazó *München*, *Zarkomer Miksa* utazó *München*, *Majos Ferencz* joghallg. *Nyirtas*, *Haász Bertalan* utazó *Kassa*.

Deák Ferencz-utcza 5. sz.

h á z

— kerttel együtt — eladó, esetleg bérbeadó. ::

Bővebb értesítést ad *Veszely Vilmos*, *Petőfi-utczza* 13. sz. alatt.

A francia kozmetika = diadala! =

Tökéletes kebel érhető el az **Elixir Lavalier-rel**. Külsőleg biztos hatású preparátum **Lavaliertől, Páris**. Ára üvegenként 8 kor. Kapható gyógyszárakban, drogériákban és parfümériákban, vagy utánvét mellett **Depót Lavalier, Wien, I., Karlsplatz 3.**

FIGYELEM! Magánosok-, szállodák-, butor-kereskedők- és asztalosoknak!

Elsőrendű vas- és fakeretű sodrony-ágybetéteket és meglevő kitégült, laza betétek helyett újakat, avagy régi keretekben új fonalat készítt elnyós árak mellett :: ::

GURSZKY JÓZSEF
fém- és vasműves

KASSÁN, Ferencz József-tér 14. szám. Telefon-szám: 347.
Ezenkívül vállal minden célra szolgáló sodronykerítést, diszes és egyszerű kivitelben, és kavicsrosták készítését.

Felelős szerkesztő: **Dr. Obetkó Dezső.** Kiadótulajdonos: **Kösch Árpád.**

Jövő vasárnap nyomdász-mulatság!

NYILTTÉR.

Vesebajoknál, a húgyhólyag bántalmainál és köszvényénél, a cukorbetegségnél, az emésztési és lélegzési szervek hurutjainál

a Bőr és Lithion tartalmu
GYÓGYFORRÁS

SALVATOR

kitűnő sikerrel használtatik.

E forrás kiváló tulajdonságai:

Húgyhajtó hatása.

Kellemes ízű. Vasmentes.

Könnyen emészthető.

Teljesen tiszta.

Állandó összetételű.

Első rangú gyógyvíz és diatetikus ital. Különösen oly egyéneknek ajánlatos, a kik ülő életmódjuk folytán aranyeres bántalmakban, hasi vérbőségben, máj- és veseizgalomban vagy hígysavas lerakódásokban, vesehomok és vesekövek képződésében szenvednek.

Orvosi szakvélemények, gyógyeredményekről szóló bizonylatok és egyéb forrásleírások ingyen és bérmentve állnak rendelkezésre

Eladási árak Eperjesen:

1/2 literes palack	32 fillér.
3/4 "	40 "
1 literes "	48 "

Az üres, tiszta és eredeti Salvator-palackok a következő árakon vétetnek vissza:

1/2 literes palack	6 fillér
3/4 "	7 "
1 literes "	9 "

Eperjesi főraktár: Mikolík Istvánnál.

Nagy kert eladó.

A volt Király-féle kert 15,000 kor.-ért azonnal is eladó.

Bővebbet *Sárosi József*, Kálvária-út.

Nádparipa-liliomtej-szappan.

Legenyhébb szappan üde arczbőr biztosítására és szeplők ellen.

Mindenütt kapható!

Szliács aczélfürdő

(Felsőmagyarországon)

az egyedüli ismert szénsavdús vasforrás. Legtöbb vasat tartalmazó ivóforrás belső használatra.

Szezon: május 15-től szeptember 30-ig.

Felülmulhatatlan vérszegénység, sápkór, nő-bajok, hátgerinc- és idegbajok, bémulás ellen, átszenvedett betegség és erős munkásság után.

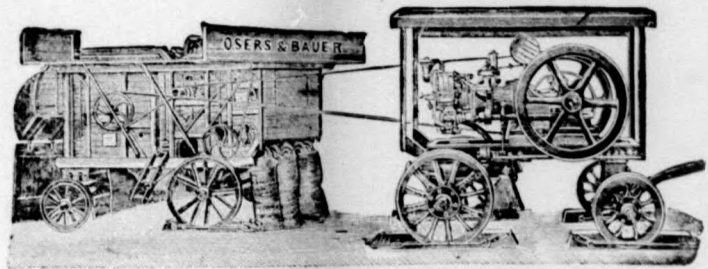
Fürdőorvos: dr. Rhorer Aladár hiv. fürdőorvos.

Utazás Bécsből 9 óra, északra Oderbergen át 5 óra, délről Budapesten át szintén 5 óra. Szliácsra vonatkozó falragaszok minden nagyobb vasúti állomáson vannak kifüggesztve. Kimerítő fülvilágosítást és prospektust utazás, valamint lakás-árkedvezményről (az elő- és utószéken) stb. ad

a fürdőigazgatóság Szliács (Zályomgye).

Egy hagyatékából
32 drb Eperjesi Bankegyleti
részvény
eladó.

Bővebbet Kósch Árpádnál, Eperjesen.

Osers és Bauer kizárólagos MOTORGYÁR
Wien, XX., Dresdnerstr. 81-83a.
Magyarországi főktelep:
Bpest, VI., Podmaniczky-u. 18.

= BENZIN-LOKOMOBILOS =
cséplőszerelvények a legszolidabb kivitelben.

Benzinmotorok! Szívógázmotorok!

A jelenkor legolcsóbb üzemereje, —3 fillér üzemköltség óra lövésnkint.

Több száz telep üzemben. — Elsőrendű, szolid gyártmány!

Kedvező fizetési feltételek. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

Benzin-lokomobilos cséplőszerelvényeink a többek között a következőknél tekinthetők meg üzemben:

Ifj. Rohody Pál, Bercezel, Szabolcs m., 4 HP, Farkas Ferenc, Bercezel, Szabolcs m., 4 HP, Jeskó Mihály, Csémereye, Varanó mellett, 3 HP, Dörner Károly, Nagyzsar, Gátszecs mellett, 10 HP, Ziegler Zsigmond, Mogyorós, Mándok mellett, 4 HP, Kovács Albert, Berencs, Patroha mellett, 4 HP, cséplőszerelvény.

Modern

3-szobás lakás

augusztus 1-jétől kiadó Engländer Adolfnál, Szebeni-út 22. sz.

Kézzel válogatott
spanyol-meggyet

július 1-jétől, és ananász kajszin-baraczkot

július közepétől 5-kilós postakosarakban szállítanak Hibján Sámuel utódai, Nyiregyháza.

Visonta-Domoszló hegyvidéki = saját termésű
kitűnő asztali-bor

kapható

Csépany Béla

szőlő- és földbirtokosnál = Domoszló, Hevesmegye.

Fehér 44, siller 40 fillér literenkint, 50 literen felüli kölcsön-hordókban.

Nagyobb vételnél árengedmény.

Van szerencsém a nagyérd. közönség szives tudomására hozni, hogy Eperjesen, a Főutca 109. sz. alatt (Kribel Elek-féle házban) ::

asztalos-üzletet
nyitottam.

Műhelyemben épület- és bútormunkákat a legmodernebb kivitelben elvállalok.

Javításokat gyorsan és pontosan eszközölök. — A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, SEFCSIK ANDRÁS asztalos.

ELISMERT LEGHIRESEBB
CSÉPLŐHÉSZLETEK
TELJES JÓTÁLLÁSSAL

HERKULES MOTOR VALLALAT
BUDAPEST V. VACZI-ÚT 30.

ELSŐRENDŰ
SZÍVÓGÁZTELEPEK
ÜZEMKÖLTSÉG.
LŐERŐ ÓRÁNKINT
KB. 1½-2 FILLÉR
ÜZEMZAVAROK KIZÁRVA.
ÁRJEGYZÉK INGYEN.

A legjobb bőrfényesítő

7601

Egyedüli gyártója:

Székely és Társa Kassa

Saját érdekében csak BOHN-féle nagykikindai és zombolyai cserepet fogadjon el, és utasítson vissza más, :: silány minőségű cserepet, mert :: csak a BOHN-féle cserep jutányos, szép és szakszerű fedőanyag.

Tessék mintát és árjegyzéket kérni!

BOHN-CSERÉPGYÁR
= Zombolya. =

Bohn kikindai cserepe.

Bohn zombolyai cserepe.

Globin
a legjobb crême czipök

tartós fényesítésére,
a bőrneműeket
puhítja és hosszú
időre megóvja.
Mindenhol kapható.

Kozmetikai gyógyintézet

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 4. sz., I. em.

Alapított 1892.

Az intézet az emberek szépítésével foglalkozik. A beteges, hibás bőrt meggyógyítjuk. Az elhanyagolt, elromlott bőrt helyreállítjuk. A csúnyát megszépítjük. A szépet konzerváljuk, hogy mindig szép maradjon. Orrot, fület, kezet, lábat, kebleket formássá teszünk. Az arcvonásokat finomítjuk, fiatalítjuk. A pusztuló haját megmentjük, a fölösleges hajnövést örökre kikapcsoljuk. Minden elképzelt szépség-hibát jótállás nélkül gyógyítunk. Honoráriumot csak siker esetén fogadunk el. Az intézet föl van szerelve a komoly orvosi kozmetika és a modern szépségápolás minden hathatós eszközével. Nem csodaszerekkkel dolgozunk, nem sminkeléssel kezelünk, hanem kipróbált gyógyszerekkel és tudományos eljárásokkal. A kik az intézetet nem látogathatják, azoknak saját szépítőszerünket ajánljuk. Hogy szereink ártalmatlanok, arról orvosaink garantálnak. Hogy szereink biztos hatásúak azt — aránylag csekély reklám mellett — óriási forgalmunk bizonyítja, mert a közönség egymás-közt dicséri és ajánlja azokat. Intézetünk főorvosának — dr. Jutassy József bőrgyógyász, egészségtan-tanár úrnak — ideája szerint szépítőszerünk, az ismert szépség-hibáknak megfelelőleg, ötféle készletet állítottunk össze, ezek:

Bőrapoló-készlet. A díszes dobozban van egy dr. Jutassy-féle kozmetikus-szappan, egy dr. Jutassy-féle kozmetikus-kenőcs és egy dr. Jutassy-féle arcmaszírozó-készlet, illusztrált használati utasítással. — Szolgál a kényes, érzékeny, száraz, petyhüdt, ráncosodó, durva, hámló, libabőrös, sörnyös bőr ápolására és szépítésére. — Ára 5 korona.

Bőrgyógyító-készlet. A díszes dobozban van egy mitessz-nyomó-készlet, egy dr. Jutassy-féle gyógy-szappan, egy dr. Jutassy-féle Arctaj és egy dr. Jutassy-féle bőrgyógyó. — Ezen szereket a száraz, fényes arc ápolására szolgálják. Gyógyítják a bőrt (mitesszer), a pattanásokat (vimmerli), a bőrlikacsokat (pórus), a túlságos izadást, a vörös orrot, vörös kezet és fagyási foltokat. Kimerítő használati utasítással — ára 5 korona.

Bőrtisztító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle Arctaj és egy dr. Jutassy-féle Szépség-kenőcs. — Ezek a szereket gyöngöden koptatják a felső bőrt s ezáltal elmulasztanak minden barna foltot és hófehérré teszik a bőrt az el-sárgult, napcsütt, lebarant arcra és kézen. Széplőt és májfoltot gyöke-reven elmulaszt. Kimerítő használati utasítással — ára 5 korona.

Bőrhámiasztó-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle Hámiasztó-kenőcs és egy dr. Jutassy-féle Hámiasztó-kenőcs. — Ezek a szereket erőlyesen és gyorsan lehámiasztják a felső bőrt és vele minden tisztátalanságot. Az egyenetlen bőr megismerül tőlük, a kényes bőr megpuhul. Sikeresen lehet használni régi nagy bőrpórusú, pattanások utányomai, himlőhely és sebhely simítására. Lencsék és szemölcsök ellen, továbbá régi makacs májfoltok ellen. Alap használati utasítással — ára 5 korona.

Hajgyógyító-készlet. A dobozban van egy dr. Jutassy-féle Hajgyógyó és egy dr. Jutassy-féle Hajmaszírozó-készlet a fejbőr erősítésére, edzésére. — Ezen eljárás megállítja a zsírosságot, hajkopástól és ragálytól származó haj-hullást, megszünteti a hajtréset (hajmoly) s forszirozza a hajnövést. A haját nem őszíti. — Használati utasítással — ára 5 korona.

Egyszerre több készlet használható.

Minden készlethez mellékelve van dr. Jutassy „Szépség-ápolás” című könyve. A készletek vásárolhatók vagy postán rendelhetők ezen a címen:

KOZMETIKAI GYÓGYINTÉZET

ELÁRÚSÍTÓ-OSZTÁLY

Budapest, IV., Kossuth-Lajos-utca 4. sz., I. em.

Egy négyszobás utcza lakás

előszobával, vízvezetékkel és az összes mellékkeliségekkel Sétány 5. sz., és egy két nagyszobás lakás kerttel

és minden mellékkeliséggel Széchenyi-út 2/c. sz. alatt azonnal vagy aug. 1-jére kiadó.

Felvilágosítást ad Weisz Lajos, Sétány 5.

STUBNYA FÜRDŐ

518 méter t. f. m. 38—48° C fokú hévízzel.
Budapest-Ruttkai fővonalon gyorsvonat-megállóhely. J
Javallatok:

REUMA KÖSZVÉNY

izületi és izomreumás megbetegedésnél, ischias, neuralgia (idegbántalmak), női bajok és bőrbetegségek esetében, accema, prurigo, psoriasis.

MAGASLÁTI GYÓGYHELY

Orvosi vezetés alatt álló ivó- és fürdőkurák, porcellán-, kád- és tükörfürdők, pakolás, izzátsi kurák, villa-mozás, masszázás, uszoda és hidegvízgyógykezelés. — Pompás fekvés, fenyőerdők közepette, elterülve a Tátra-hegység egyik remek fensíkján és így megbecsülhetetlen mint gyógygyógyhely is, nagy és szép park. Legolcsóbb árak, legnagyobb kényelem, egészséges lakások és tápláló élelmiszer. Saját fürdőzenekar, lawn tennisz. Állandó előkelő úri közönséggel.

Előidény: július 1-ig. Utóidény: augusztus 20-tól.

50% engedmény.

Képes prospektussal és fölvilágosítással díjmentesen szolgál az igazgatóság.

650—1909. végreh. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírott kiküldött bír. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy az eperjesi kir. bíróságnak 1909. évi Sp. II. 195/4 sz. végzése folytán Beszkid Antal ügyvéd által képviselt Prokopovits János felperes részére 56 kor. tökéletesítés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán lefoglalt és 908 koronára becsült ingóságokra az eperjesi kir. járásbíróság 1909. V. II. 25/2. sz. végzésével az árverés elrendeltetvén, annak a korábbi vagy felülfoglaltatott követelése erejéig is, a mennyiben azok törvényes zálog-jogot nyertek volna, alperes lakásán, Eperjesen (Fő-utca 135. sz. ház I. emeletén) leendő megtartására határidőül 1909. évi június hó 21-ik napjának délután 3 órája kitűztetik, a mikor a bíróság lefoglalt butorok s egyéb ingóságok a legtöbbet ígérőnek készpénz-fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elő-rezendő ingóságok vételárából a végrehajtó követelését megelőző kielégítettséghez jogot tartanak, hogy a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, elsőbbségi bejelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák.

A bíróság tábláján történt kifüg-gesztését követő naptól számítatik.

Eperjes, 1909. június 1.

Spányi Kálmán,
kir. bírósági végrehajtó.

Szén-nagykereskedés

szállít jó felsősziléziai kőszén.

I. rendű darab-, koczka-, diószén . . . K. 257—
II. rendű diószén . . . K. 244—

10,000 kiló díjmentes waggon, Eperjes.

Iparszén szintén legolcsóbban.

Rendelések Mosse Rudolf Breslau, B. C. 4332. alatt.

Az 1868. év óta forgalomban:

Berger gyógy- és hygienikus szappanai.

ÓVAKODJUNK utánzatoktól és más készítmények becsempészésétől.

E megjelölések:

Berger kátrányszappana,
Berger glicerín-kátrányszappana és
Berger kén-kátrányszappana,
Berger gyógy- és hygien. szappanai

czégünk részére mint szóbeli védjegyek és azonkívül a pótlásokkal: valódi és eredeti védve vannak.

Minden előírás, a ki ezen, kizárólag valódi és szóbeli védjegyekkel biztosított, 40 év óta kipróbált Berger-féle szappanok helyett más készítményt csempész be, megsérti védjegyjogunkat. A mi szappanaink a valódiság jele gyanánt az itt látható védjeggyel és czégaláírással vannak ellátva.

G. Hell & Comp. Troppau

100 = száz korona

jutalékot fizetünk mindenkinek, a ki más fajtákat becsempész előírásokat nekünk oly alakban bejelent, hogy ellene védjegysérelem miatt büntető feljelentést tehetünk és meg-büntetését kieszközölhetjük.

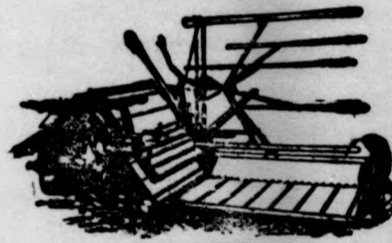
Bejelentések ily cím alatt teendők:

G. Hell & Comp. Troppau.

Kapható a magyar-osztrák monarchia és a külföldi gyógy-szertáiraiban és szaktavagó üzleteiben.

Azon mélyen tisztelt gazdák, kik főkászáló és kévekött arató-gépeket óhajtanak vásárolni, saját érdekükben kérjenek prospektust

MASSEY-HARRIS

kévekött,

MASSEY-HARRIS

MASSEY-HARRIS

főkászáló,

aratógépekről.

Kartellen kívül!

MASSEY-HARRIS COMPANY, TORONTO,
északamerikai főkászáló- és aratógépgyár.

!!! A világ legszolidabb gyártmánya !!!

Verárkönyvelő: Kornstein Gyula Sándor BUDAPEST,
V., Alkotmány-utca 23. sz.
Utazók és ágyndók uton nincsenek.

Közvetlen kérdések kérések kérének.

Keil-lakk

legkitünőbb mázolószert puha-padló számára.

Keil-féle viasz-kenőcs kemény-padló számára.

Keil-féle fehér «Glaser»-fénymáz 90 fillér.

Keil-féle arany-fénymáz képkeretekhez 40 fill.

Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Keil-féle legfinomabb cipő-krém 30 fillér.

Mindenkor kaphatók:

BOHRANDT J. V. czégnél, EPERJES.

Igló: Fogyasztási szövetkezet. — Kassa: Ifj. Novelly Sándor utóda. — Kiszében: Kassevits J. János.

Darkau-fürdő

(Osztrák-Szilézia).

Legerősebb jódbromtartalmú elsőrangú fürdőhely.
Egyetlen hely, ahol tisztán jódfürdőt lehet használni.

Legmodernebb gyógyeszközök. Osrégi park. Elegáns elhelyezés. Pénzügyi gyermekeknek (kísérő nélkül). Posta-, távirat- és vasút-állomás. Idény május 15-iktől október 1-éig.

Dr. Klinek V. főorvos.

Prospektus és értesítés ő kegyelmessége gróf Larich Mönich fürdőigazgatóságától, Darkau, kérendő.

MAGYAR ÁLTALÁNOS HITELBANK.

Teljesen befizetett részvénytőke
60 millió korona;
tartálék
35 millió korona.

A Magyar Általános Hitelbank kassai fiókja

Fő-utca 45. (saját házában)
foglalkozik a bankszakma összes ágaival.

TAKARÉKBETÉTEKET

jelenleg **4%-kal netto** kamatoztat.

(Postatakarékpénztári befizetési lapokat betétek portómentes átutalására kívánságra azonnal beküld.)

Hivatalos órák: délelőtt 8¹/₂—12-ig.
délután 2¹/₂—4

MOLL-FÉLE SEIDLITZ-POR

Csak akkor valódiak, ha mindegyik doboz Moll A. védjegyét és aláírását tünteti fel.

A Moll A.-féle Seidlitz-porok tartós gyógyhatása a legmakacsabb gyomor- és altest-bántalmak, gyomorgöres és gyomorhív, rögzített székrekedés, májbántalom, vértelenség, aranyér és a legkülönbözőbb női betegségek ellen, e jeles házi szernek évtizedek óta mindig nagyobb elterjedést szerzett.

Ara egy lepecsételt eredeti doboznak 2 korona. Hamisítások törvényileg fenyítettek.

MOLL-FÉLE SÓS-BORSZESZ

Csak akkor valódi,

ha mindegyik üveg Moll A. védjegyét tünteti fel. A Moll-féle sós-borszesz nevezetesen mint fájdalomcsillapító beuorszólási szer köszvény, csúsz és a meghűlés egyéb következményeinél legismertebb népszerű.

Egy ózozott eredeti üveg ára 2 kor. Moll-féle gyermek-zsappan.

Legfinomabb, egészen új módszer szerint készített gyermek- és női-zsappan a bőr gyökeres gondozására és a pimaszra úgy gyermekek, mint felnőttek számára.

Egy darab ára 40 fillér. Öt darabé 1 korona 80 fillér.

Minden darab gyermek-zsappan Moll A.-féle védjeggyel van ellátva.

Fő-székhely: Moll A. gyógyszerész, cs. és kir. udvari szállító által Bécs, I., Tuchlauben 9.

Vidéki megrendelések naponta posta-utánvét mellett teljesíthetnek.

A raktárakban tessék határozottan Moll A. aláírásával és védjeggyel ellátott készítményeket kérni.

A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller

egy régióknak bizonyult házi szer, mely már sok év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult köszvény, oszuznál és meghűlések, bedörzsölés, sölés-képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossággal legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva. Ara üvegekben K—80, K1.40 és K2.— és ügyszólván minden gyógyszerertárban kapható.

Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerertára az „Arany oroszánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

Mindennapi szétküldés.

Dr. Schleich
(Törvényesen védve)

SCHLEICH Dr.

TANÁR

KÉSZÍTMÉNYEINEK TERJESZTŐ TÁRSASÁGA
szöv. korl. fel.

BÉCS. I., Karlsplatz N° 3

A tudomány mai állása szerint a BÖR-és TESTÁPOLÁSÁRA a LEGKIVALÓBB KÉSZÍTMÉNYEK:

Schleich dr. tanár BÖRKRÉMJE
Schleich dr. tanár VIASZPASZTA-SZAPPANA
Schleich dr. tanár MÜVIASZ-SZAPPANA
Schleich dr. tanár VIASZPASZTÁJA

Kapható gyógyszerertárakban, drogériákban, illatszerkereskedésekben stb.
Ügyelni kell a bevásárláskor arra, hogy minden csomagban rajta legyen ez a védjegy és a föltaláló aláírása.

Raktár
Eperjesen:
Pálesch Árpádnál.

Raktár
minden gyógyszerertárban, drogériában és illatszerüzletben.

Ruhák műtisztítása!

Eperjes, Főutca 128. sz. a., a Szent-Háromságtól feljebb.

Van szerencsém a helyben és vidéken lakó nagyérdemű közönségnek becses tudomására hozni, hogy Főutca 128. szám alatti műtisztító-intézetemben

mindenféle peccsétes ruhák olcsón és jól tisztíttatnak s javíttatnak, legyen az tinta-, zsír- vagy akármily foltokkal; nemcsak férfi-ruhák, de női-ruhák is egyaránt, mindenféle színben, tisztíttatnak, javíttatnak és vasaltatnak — egyszóval minden, a mi csak posztó, szövet és kelme.

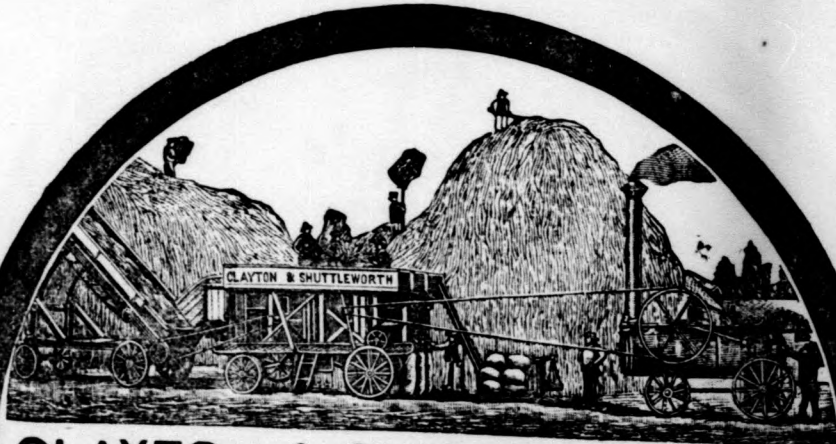
A nagyérdemű közönség becses pártfogását kérve, maradok — kiváló tisztelettel

Sikorszky Péter, ruha-műtisztító

Eperjesen, Főutca 128. szám alatt, az udvarban, a Szent-Háromságtól feljebb.

Olcsó árak, szép tisztítás és javítás!

Kérem csak a Sikorszky-féle műtisztító- és javító-intézetet keresni, mert ez a legkitünőbb és patent; ott legolcsóbban, legszebben és a legjobban lehet tisztíttatni, javíttatni és vasaltatni, gyorsan és pontosan.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 63.

Által a legjutányosabb árak mellett ajánlatnak:

Locomobil és gőzcseplőgépek,

szalmakazalozók, járgány-cseplőgépek, lóhere-cseplők, tisztító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, boronák,

szorvetőgépek, Planet jr. kapálók, szecskavágók, répvágók, kukoricza-morzsológok, darálók, őrlőmalmok, egyetemes acél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.